

© Marcelle Davidse

Kernenergie is heel duur, vooral in mensenlevens

Els de Groen 01-03-23, 09:54

-
-

Het kabinet besloot onlangs twee nieuwe kerncentrales te bouwen. Het maakt ons onafhankelijk van Rusland, is duurzaam en CO2-vrij. Dat klinkt mooier dan het is, stelt Els de Groen. De drie argumenten zijn onjuist.

In aanloop naar de verkiezingen voor de Provinciale Staten wordt ook ijverig campagne gevoerd voor twee nieuwe kerncentrales. Volgens de regering is kernenergie dé oplossing voor veel actuele problemen: kernenergie maakt ons onafhankelijk van Rusland, is CO2-vrij dus goed voor het klimaat, veilig, duurzaam en bijna volledig recyclebaar.

Voor uraniumerts blijft Europa ook afhankelijk van Moskou

Het klinkt als te mooie reclame en dat is het ook. Vandaar dat de Reclame Code Commissie de exploitant van Borssele vorig jaar heeft verplicht misleidende informatie van zijn website te halen. Toch staat daar nog steeds dat er bij recycling maar 5 procent afval is. Ook onze regering gaat uit van dat percentage. Gek genoeg rept niemand van afvalbergen die ontstaan bij uraniummijnen, want die tellen niet mee. Voor een moderne centrale met een jaarverbruik van 33 ton uranium moet 440.000 ton erts worden gedolven. Dat afval wordt niet geborgen, maar ligt in de openlucht, soms met stralingsniveaus hoger dan bij Tsjernobyl. Na mijnbouw volgen andere energie slurpende bewerkingen om uranium geschikt te maken voor gebruik in kerncentrales. De complete cyclus, inclusief bouw en ontmanteling, heeft een CO2-uitstoot die acht tot dertig maal groter is dan die bij windenergie. Duurzaam is kernenergie ook niet, want uranium is eindig. Tegen het jaar 2100 is het commercieel te winnen uraniumerts op, maar zitten we met afval dat miljoenen jaren blijft stralen en waarvoor pas in 2130 een eindberging is voorzien.

Nu kun je uranium recyclen en er zo langer mee doen. Dit 'opwerken' gebeurt in het Franse La Hague, waar splijtstof uit gebruikte elementen wordt teruggewonnen. Gevaarlijk werk, reden waarom La Hague met ernstige corrosie kampt en installaties moet gaan vervangen. Maar zelfs als La Hague in bedrijf blijft, moet het daar opgewerkte uranium opnieuw worden verrijkt, wat alleen nog in Rusland gebeurt. Hiervoor heeft Borssele een contract met Rusland. Ook voor uraniumerts blijft Europa afhankelijk van Moskou. Daarom valt kernenergie buiten het Oekraïne-sanctiepakket. Niet onafhankelijk van Rusland, niet CO2-vrij, niet duurzaam. Wel veilig? Het hoogradioactieve afval bestaat niet alleen uit splijtingsproducten, maar ook uit besmette leidingen en versleten reactorvaten. Dat baby's in mijnstreken - ver bij ons vandaan - met misvormingen worden geboren, onttrekt zich aan ons zicht. Maar hoe pakt de stralingsbelasting uit voor omwonenden hier?

Een wetenschappelijk feit is dat jonge kinderen en foetussen tien tot vijftien maal zo stralingsgevoelig zijn als mannen. Toch zijn alle toegestane 'veilige' stralingsdoses gebaseerd op een standaard man. Een kwalijke praktijk, vindt de Britse onderzoeker dr. Ian Fairlie. In een recent rapport (*Radiation Risks and Cancer in Children, 2021*), legt hij uit waarom kinderen extreem gevoelig zijn en citeert hij studies waaruit blijkt dat kleuters en (ongeboren) baby's in een straal van 5 kilometer rond een kerncentrale een sterk verhoogde kans op leukemie hebben. Onderzoeken in Engeland, Frankrijk, Zwitserland en België bevestigen zijn bevindingen. De toename van kankers is te groot om aan achtergrondstraling of röntgenfoto's te wijten. Kernenergie is duur, ook in mensenlevens.

Els de Groen is schrijver en journalist.